

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ**

Кафедра теории и практики перевода

УРБАН
Артем Валерьевич

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА
НАЗВАНИЙ ДОЛЖНОСТЕЙ И СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ НА РУССКИЙ
ЯЗЫК**

Дипломная работа

Научный руководитель:
Старший преподаватель кафедры теории и
практики перевода
В.С. Значенок

Допущена к защите

«___» _____ 2019 г.

Зав. кафедрой теории и практики перевода

кандидат филологических наук, доцент Д.О. Половцев

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 53 страницы, 2 главы, 46 источников, 4 приложения, 3 диаграммы.

Ключевые слова: БИЗНЕС-ЛЕКСИКОН, БИЗНЕС-ДИСКУРС, ДЕЛОВОЙ ДИСКУРС, МЕТАДИСКУРС, ДИСКУРС ТРУДОУСТРОЙСТВА, СПЕЦИАЛЬНАЯ ЛЕКСИКА, ПРОФЕССИОНАЛИЗМ, ЖАРГОНИЗМ, НЕОЛОГИЗМ, ПЕРЕВОД МНОГОКОМПОНЕНТНЫХ НАИМЕНОВАНИЙ, БЕЗЭКВИВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСИКА, ПЕРЕДАЧА БЕЗЭКВИВАЛЕНТНОЙ ЛЕКСИКИ, ПРОФЕССИЯ, ДОЛЖНОСТЬ, СПЕЦИАЛЬНОСТЬ, ЗАИМСТВОВАНИЕ, ЗАИМСТВОВАННАЯ ЛЕКСИКА, ПЕРЕВОД ЗАИМСТВОВАНИЙ.

Объект исследования: лексико-семантические особенности англоязычных названий должностей и специальностей.

Цель исследования заключается в изучении основных способов передачи названий должностей и специальностей с английского языка на русский и выведении собственного варианта перевода безаналоговых лексических единиц на основании изученных закономерностей.

Методы исследования: метод направленной выборки, компонентный анализ, метод классификации, статистический анализ, сравнительно-сопоставительный метод, метод структурно-семантического анализа.

Полученные результаты и их новизна. В работе рассматриваются понятия «деловой дискурс» и «дискурс трудоустройства», определяются их отличительные черты. Изучается арсенал переводческих трансформаций, используемых для передачи новых наименований должностей и специальностей с английского на русский язык в различных сферах деятельности: ИТ, медицина, биотехнологии, добыча и переработка полезных ископаемых, энергетика и пр. Подобное исследование является актуальным ввиду того, что данная тема является недостаточно исследованной в современной лингвистике.

Практическая значимость заключается в возможности использования основных теоретических и практических разработок для дальнейшего изучения особенностей передачи безэквивалентной и новейшей лексики в сфере трудоустройства, а также в процессе преподавания дисциплин переводческого цикла. Представленная работа является самостоятельным исследованием, достоверность результатов которого подтверждается научно обоснованной методикой исследования.

ABSTRACT

The diploma project contains 53 pages, 2 chapters, 46 sources, 4 applications, 3 diagrams.

Keywords: BUSINESS LEXICON, BUSINESS DISCOURSE, METADISCOURSE, EMPLOYMENT DISCOURSE, SPECIAL VOCABULARY, PROFESSIONALISM, JARGON, NEOLOGISM, MULTICOMPONENT NAMES TRANSLATION, CULTURE-SPECIFIC VOCABULARY, CULTURE-SPECIFIC VOCABULARY RENDERING, PROFESSION, POSITION, SPECIALTY, BORROWING, LOANWORDS, BORROWINGS TRANSLATION.

The object of the study: lexical and semantic features of positions and specialties in English.

The aim of the research is to study the main ways of rendering the titles of positions and specialties from English to Russian and to offer the author's translation version of lexical units having no analogue.

Methods used in the research: directional sampling method, component analysis, classification method, statistical analysis, comparative method, method of structural and semantic analysis.

The results obtained and their novelty. In the diploma project there have been considered the notions "business discourse" and "employment discourse". There have also been revealed their characteristics and distinctive features. The arsenal of translational transformations used to render new job titles and specialties from English to Russian in various fields of activity (IT, medicine, biotechnology, extraction and processing of commercial minerals, energy, etc.) has been explored. Such a study can be considered as relevant because this topic is insufficiently studied in modern linguistics.

The practical value of the research. The theoretical and practical material of the diploma project can be applied in scientific researches for the further study of the peculiarities of the transfer of lexical units having no analogue and new vocabulary in the field of employment, as well as in the process of teaching the translation cycle disciplines. This work is an independent study, the results validity of which is confirmed by the scientifically grounded research technique.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца змяшчае 53 старонак, 2 главы, 46 крыніц, 4 дадатка, 3 дыяграмы.

Ключавыя словы: БІЗНЕС-ЛЕКСІКОН, БІЗНЕС-ДЫСКУРС, ДЗЕЛАВЫ ДЫСКУРС, МЕТАДЫСКУРС, ДЫСКУРС ПРАЦАЎЛАДКАВАННЯ, СПЕЦЫЯЛЬНАЯ ЛЕКСІКА, ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ, ЖАРГАНІЗМ, НЕАЛАГІЗМ, ПЕРАКЛАД ШМАТКАМПАНАЕНТНЫХ НАЙМЕННЯЎ, БЕЗЭКВІВАЛЕНТНАЯ ЛЕКСІКА, ПЕРАДАЧА БЕЗЭКВІВАЛЕНТНАЙ ЛЕКСІКІ, ПРАФЕСІЯ, ПАСАДА, СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЬ, ЗАПАЗЫЧАННЕ, ЗАПАЗЫЧАНАЯ ЛЕКСІКА, ПЕРАКЛАД ЗАПАЗЫЧАННЯЎ.

Аб'ект даследавання: лексіка-семантычныя асаблівасці англамоўных назваў пасадаў і спецыяльнасцяў.

Мэта даследавання заключаецца ў вывучэнні асноўных спосабаў перадачы назваў пасадаў і спецыяльнасцяў з англійскай мовы на рускую і выводзінах ўласнага варыянту перакладу безаналагавых лексічных адзінак на падставе вывучаных заканамернасцяў.

Метады даследавання: метады накіраванай выбаркі, кампанентны аналіз, метады класіфікацыі, статыстычны аналіз, параўнальна-супастаўляльны метады, метады структурна-семантычнага аналізу.

Атрыманая вынікі і іх навізна. У працы разглядаюцца паняцці "дзелавой дыскурсу" і "дыскурсу працаўладкавання", вызначаюцца іх адметныя рысы. Вывучаецца арсенал перакладчыцкіх трансфармацый, якія выкарыстоўваюцца для перадачы новых найменняў пасадаў і спецыяльнасцяў з англійскай на рускую мову ў розных сферах дзейнасці: ІТ, медыцына, біятэхналогіі, здабыча і перапрацоўка карысных выкапняў, энергетыка і інш. падобнае даследаванне з'яўляецца актуальным з прычыны таго, што дадзеная тэма з'яўляецца недастаткова даследаванай у сучаснай лінгвістыцы.

Практычная значнасць заключаецца ў магчымасці выкарыстання асноўных тэарэтычных і практычных распрацовак для далейшага вывучэння асаблівасцяў перадачы безэквівалентнай і найноўшай лексікі ў сферы працаўладкавання, а таксама ў працэсе выкладання дысцыплін перакладчыцкага цыклу. Прадстаўленая праца з'яўляецца самастойным даследаваннем, дакладнасць вынікаў якога пацвярджаецца навукова абгрунтаванай метадыкай даследавання.